

FACHLITERATUR
EDITION ROMIOSINI
ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ICGL12 | 12th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON GREEK LINGUISTICS
16 – 19 SEPTEMBER 2015
FREIE UNIVERSITÄT BERLIN, CEMOG

Proceedings of the ICGL12

vol. 1

The International Conference on Greek Linguistics is a biennial meeting on the study and analysis of Greek (Ancient, Medieval and Modern), placing particular emphasis on the later stages of the language.

PROCEEDINGS OF THE ICGL12
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ICGL12

**Thanasis Georgakopoulos, Theodossia-Soula Pavlidou, Miltos Pechlivanos,
Artemis Alexiadou, Jannis Androutsopoulos, Alexis Kalokairinos,
Stavros Skopeteas, Katerina Stathi (Eds.)**

**PROCEEDINGS OF THE 12TH INTERNATIONAL
CONFERENCE ON GREEK LINGUISTICS**

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ 12^{ΟΥ} ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

VOL. 1

© 2017 Edition Romiosini/CeMoG, Freie Universität Berlin. Alle Rechte vorbehalten.
Vertrieb und Gesamtherstellung: Epubli (www.epubli.de)
Satz und Layout: Rea Papamichail / Center für Digitale Systeme, Freie Universität Berlin
Gesetzt aus Minion Pro
Umschlaggestaltung: Thanasis Georgiou, Yorgos Konstantinou
Umschlagillustration: Yorgos Konstantinou

ISBN 978-3-946142-34-8
Printed in Germany

Online-Bibliothek der Edition Romiosini:
www.edition-romiosini.de

*Στη μνήμη του Gaberell Drachman (†10.9.2014)
και της Αγγελικής Μαλικούτη-Drachman (†4.5.2015)
για την τεράστια προσφορά τους στην ελληνική γλωσσολογία
και την αγάπη τους για την ελληνική γλώσσα*

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΤΩΝ

Το 12ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας (International Conference on Greek Linguistics/ICGL12) πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Νέου Ελληνισμού του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου (Centrum Modernes Griechenland, Freie Universität Berlin) στις 16-19 Σεπτεμβρίου 2015 με τη συμμετοχή περίπου τετρακοσίων συνέδρων απ' όλον τον κόσμο.

Την Επιστημονική Επιτροπή του ICGL12 στελέχωσαν οι Θανάσης Γεωργακόπουλος, Θεοδοσία-Σούλα Παυλίδου, Μίλτος Πεχλιβάνος, Άρτεμις Αλεξιάδου, Δώρα Αλεξοπούλου, Γιάννης Ανδρουτσόπουλος, Αμαλία Αρβανίτη, Σταύρος Ασημακόπουλος, Αλεξάνδρα Γεωργακοπούλου, Κλεάνθης Γκρώμαν, Σαβίνα Ιατρίδου, Mark Janse, Brian Joseph, Αλέξης Καλοκαιρινός, Ναπολέον Κάτσος, Ευαγγελία Κορδώνη, Αμαλία Μόζερ, Ελένη Μπουτουλούση, Κική Νικηφορίδου, Αγγελική Ράλλη, Άννα Ρούσσο, Αθηνά Σιούπη, Σταύρος Σκοπετέας, Κατερίνα Στάθη, Μελίτα Σταύρου, Αρχόντω Τερζή, Νίνα Τοπιντζή, Ιάνθη Τσιμπλή και Σταυρούλα Τσιπλάκου.

Την Οργανωτική Επιτροπή του ICGL12 στελέχωσαν οι Θανάσης Γεωργακόπουλος, Αλέξης Καλοκαιρινός, Κώστας Κοσμάς, Θεοδοσία-Σούλα Παυλίδου και Μίλτος Πεχλιβάνος.

Οι δύο τόμοι των πρακτικών του συνεδρίου είναι προϊόν της εργασίας της Εκδοτικής Επιτροπής στην οποία συμμετείχαν οι Θανάσης Γεωργακόπουλος, Θεοδοσία-Σούλα Παυλίδου, Μίλτος Πεχλιβάνος, Άρτεμις Αλεξιάδου, Γιάννης Ανδρουτσόπουλος, Αλέξης Καλοκαιρινός, Σταύρος Σκοπετέας και Κατερίνα Στάθη.

Παρότι στο συνέδριο οι ανακοινώσεις είχαν ταξινομηθεί σύμφωνα με θεματικούς άξονες, τα κείμενα των ανακοινώσεων παρατίθενται σε αλφαβητική σειρά, σύμφωνα με το λατινικό αλφάβητο· εξαίρεση αποτελούν οι εναρκτήριες ομιλίες, οι οποίες βρίσκονται στην αρχή του πρώτου τόμου.

Η Οργανωτική Επιτροπή του ICGL12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα εκδοτών	7
Περιεχόμενα	9
 Peter Mackridge: <i>Some literary representations of spoken Greek before nationalism(1750-1801)</i>	17
Μαρία Σηφιανού: <i>Η έννοια της ευγένειας στα Ελληνικά</i>	45
Σπυριδούλα Βαρλοκώστα: <i>Syntactic comprehension in aphasia and its relationship to working memory deficits</i>	75
 Ευαγγελία Αχλάδη, Αγγελική Δούρη, Ευγενία Μαλικούτη & Χρυσάνθη Παρασχάκη-Μπαράν: <i>Γλωσσικά λάθη τουρκόφωνων μαθητών της Ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας: Ανάλυση και διδακτική αξιοποίηση</i>	109
Κατερίνα Αλεξανδρή: <i>Η μορφή και η σημασία της διαβάθμισης στα επίθετα που δηλώνουν χρώμα</i>	125
Eva Anastasi, Ageliki Logotheti, Stavri Panayiotou, Marilena Serafim & Charalambos Themistocleous: <i>A Study of Standard Modern Greek and Cypriot Greek Stop Consonants: Preliminary Findings</i>	141
Anna Anastassiadis-Symeonidis, Elisavet Kiourti & Maria Mitsiaki: <i>Inflectional Morphology at the service of Lexicography: ΚΟΜΟΛεξ, A Cypriot Morphological Dictionary</i>	157

Γεωργία Ανδρέου & Ματίνα Τασιούδη: <i>Η ανάπτυξη του λεξιλογίου σε παιδιά με Σύνδρομο Απνοιών στον Ύπνο</i>	175
Ανθούλα- Ελευθερία Ανδρεσάκη: <i>Ιατρικές μεταφορές στον δημοσιογραφικό λόγο της κρίσης: Η οπτική γωνία των Γερμανών</i>	187
Μαρία Ανδριά: <i>Προσεγγίζοντας θέματα Διαγλωσσικής Επίδρασης μέσα από το πλαίσιο της Γνωσιακής Γλωσσολογίας: ένα παράδειγμα από την κατάκτηση της Ελληνικής ως L2</i>	199
Spyros Armotistis & Kakia Petinou: <i>Mastering word-initial syllable onsets by Cypriot Greek toddlers with and without early language delay</i>	215
Julia Bacskai-Atkari: <i>Ambiguity and the Internal Structure of Comparative Complements in Greek</i>	231
Costas Canakis: <i>Talking about same-sex parenthood in contemporary Greece: Dynamic categorization and indexicality</i>	243
Michael Chiou: <i>The pragmatics of future tense in Greek</i>	257
Maria Chondrogianni: <i>The Pragmatics of the Modern Greek Segmental Markers</i>	269
Katerina Christopoulou, George J. Xydopoulos & Anastasios Tsangalidis: <i>Grammatical gender and offensiveness in Modern Greek slang vocabulary</i>	291
Aggeliki Fotopoulou, Vasiliki Foufi, Tita Kyriacopoulou & Claude Martineau: <i>Extraction of complex text segments in Modern Greek</i>	307
Αγγελική Φωτοπούλου & Βούλα Γιούλη: <i>Από την «Έκφραση» στο «Πολύτροπο»: σχεδιασμός και οργάνωση ενός εννοιολογικού λεξικού</i>	327
Marianthi Georgalidou, Sofia Lampropoulou, Maria Gasouka, Apostolos Kostas & Xanthippi Foulidi: <i>“Learn grammar”: Sexist language and ideology in a corpus of Greek Public Documents</i>	341
Maria Giagkou, Giorgos Fragkakis, Dimitris Pappas & Harris Papageorgiou: <i>Feature extraction and analysis in Greek L2 texts in view of automatic labeling for proficiency levels</i>	357

Dionysis Goutsos, Georgia Fragaki, Irene Florou, Vasiliki Kakousi & Paraskevi Savvidou: <i>The Diachronic Corpus of Greek of the 20th century: Design and compilation</i>	369
Kleanthes K. Grohmann & Maria Kambanaros: <i>Bilectalism, Comparative Bilingualism, and the Gradience of Multilingualism: A View from Cyprus</i>	383
Günther S. Henrich: „Γεωγραφία νεωτερική“ στο Λίβιστρος και Ροδάμνη: μετατόπιση ονομάτων βαλτικών χωρών προς την Ανατολή;.....	397
Noriyo Hoozawa-Arkenau & Christos Karvounis: <i>Vergleichende Diglossie - Aspekte im Japanischen und Neugriechischen: Veritäten - Interferenz</i>	405
Μαρία Ιακώβου, Ηριάννα Βασιλειάδη-Λιναρδάκη, Φλώρα Βλάχου, Όλγα Δήμα, Μαρία Καββαδία, Τατιάνα Κατσίνα, Μαρίνα Κουτσομπού, Σοφία-Νεφέλη Κύτρου, Χριστίνα Κωστάκου, Φρόσω Παππά & Σταυριαλένα Περρέα: <i>ΣΕΠΙΜΕ2: Μια καινούρια πηγή αναφοράς για την Ελληνική ως Γ2</i>	419
Μαρία Ιακώβου & Θωμαΐς Ρουσουλιώτη: <i>Βασικές αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης του νέου μοντέλου αναλυτικών προγραμμάτων για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας</i>	433
Μαρία Καμηλάκη: «Μαζί μου ασχολείσαι, πόσο μαλάκας είσαι!»: Λέξεις-ταμπού και κοινωνιογλωσσικές ταυτότητες στο σύγχρονο ελληνόφωνο τραγούδι.....	449
Μαρία Καμηλάκη, Γεωργία Κατσούδα & Μαρία Βραχιονίδου: <i>Η εννοιολογική μεταφορά σε λέξεις-ταμπού της ΝΕΚ και των νεοελληνικών διαλέκτων</i>	465
Eleni Karantzola, Georgios Mikros & Anastassios Papaioannou: <i>Lexico-grammatical variation and stylometric profile of autograph texts in Early Modern Greek</i>	479
Sviatlana Karpava, Maria Kambanaros & Kleanthes K. Grohmann: <i>Narrative Abilities: MAINing Russian–Greek Bilingual Children in Cyprus</i>	493
Χρήστος Καρβούνης: <i>Γλωσσικός εξαρχαϊσμός και «ιδεολογική» νόρμα: Ζητήματα γλωσσικής διαχείρισης στη νέα ελληνική</i>	507

Demetra Katis & Kiki Nikiforidou: <i>Spatial prepositions in early child Greek: Implications for acquisition, polysemy and historical change</i>	525
Γεωργία Κατσούδα: <i>Το επίθημα -ούνα στη ΝΕΚ και στις νεοελληνικές διαλέκτους και ιδιώματα</i>	539
George Kotzoglou: <i>Sub-extraction from subjects in Greek: Its existence, its locus and an open issue</i>	555
Veranna Kyprioti: <i>Narrative, identity and age: the case of the bilingual in Greek and Turkish Muslim community of Rhodes, Greece</i>	571
Χριστίνα Λύκου: <i>Η Ελλάδα στην Ευρώπη της κρίσης: Αναπαραστάσεις στον ελληνικό δημοσιογραφικό λόγο</i>	583
Nikos Liosis: <i>Systems in disruption: Propontis Tsakonian</i>	599
Katerina Magdou, Sam Featherston: <i>Resumptive Pronouns can be more acceptable than gaps: Experimental evidence from Greek</i>	613
Maria Margarita Makri: <i>Opos identity comparatives in Greek: an experimental investigation</i>	629
2ος Τόμος	
Περιεχόμενα	651
Vasiliki Makri: <i>Gender assignment to Romance loans in Katoitaliótika: a case study of contact morphology</i>	659
Evgenia Malikouti: <i>Usage Labels of Turkish Loanwords in three Modern Greek Dictionaries</i>	675
Persephone Mamoukari & Penelope Kambakis-Vougiouklis: <i>Frequency and Effectiveness of Strategy Use in SILL questionnaire using an Innovative Electronic Application</i>	693

Georgia Maniati, Voula Gotsoulia & Stella Markantonatou: <i>Contrasting the Conceptual Lexicon of ILSP (CL-ILSP) with major lexicographic examples</i>	709
Γεώργιος Μαρκόπουλος & Αθανάσιος Καρασίμος: <i>Πολυεπίπεδη επισημείωση του Ελληνικού Σώματος Κειμένων Αφασικού Λόγου</i>	725
Πωλίνα Μεσηνιώτη, Κατερίνα Πούλιου & Χριστόφορος Σουγανίδης: <i>Μορφοσυντακτικά λάθη μαθητών Τάξεων Υποδοχής που διδάσκονται την Ελληνική ως Γ2</i>	741
Stamatia Michalopoulou: <i>Third Language Acquisition. The Pro-Drop-Parameter in the Interlanguage of Greek students of German</i>	759
Vicky Nanousi & Arhonto Terzi: <i>Non-canonical sentences in agrammatism: the case of Greek passives</i>	773
Καλομοίρα Νικολού, Μαρία Ξεφτέρη & Νίτσα Παραχεράκη: <i>Το φαινόμενο της σύνθεσης λέξεων στην κυκλαδοκρητική διαλεκτική ομάδα</i>	789
Ελένη Παπαδάμου & Δώρας Κ. Κυριαζής: <i>Μορφές διαβαθμιστικής αναδίπλωσης στην ελληνική και στις άλλες βαλκανικές γλώσσες</i>	807
Γεράσιμος Σοφοκλής Παπαδόπουλος: <i>Το δίπολο «Εμείς και οι Άλλοι» σε σχόλια αναγνωστών της Lifo σχετικά με τη Χρυσή Αυγή</i>	823
Ελένη Παπαδοπούλου: <i>Η συνδυαστικότητα υποκοριστικών επιθημάτων με β' συνθετικό το επίθημα -άκι στον διαλεκτικό λόγο</i>	839
Στέλιος Πιπερίδης, Πένυ Λαμπροπούλου & Μαρία Γαβριηλίδου: <i>clarin:el. Υποδομή τεκμηρίωσης, διαμοιρασμού και επεξεργασίας γλωσσικών δεδομένων</i>	851
Maria Pontiki: <i>Opinion Mining and Target Extraction in Greek Review Texts</i>	871
Anna Roussou: <i>The duality of mīpos</i>	885

Stathis Selimis & Demetra Katis: <i>Reference to static space in Greek: A cross-linguistic and developmental perspective of poster descriptions</i>	897
Evi Sifaki & George Tsoulas: <i>XP-V orders in Greek</i>	911
Konstantinos Sipitanos: <i>On desiderative constructions in Naousa dialect</i>	923
Eleni Staraki: <i>Future in Greek: A Degree Expression</i>	935
Χριστίνα Τακούδα & Ευανθία Παπαευθυμίου: <i>Συγκριτικές διδακτικές πρακτικές στη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2: από την κριτική παρατήρηση στην αναπλαισίωση</i>	945
Alexandros Tantos, Giorgos Chatzioannidis, Katerina Lykou, Meropi Papatheohari, Antonia Samara & Kostas Vlachos: <i>Corpus C58 and the interface between intra- and inter-sentential linguistic information</i>	961
Arhonto Terzi & Vina Tsakali: <i>The contribution of Greek SE in the development of locatives</i>	977
Paraskevi Thomou: <i>Conceptual and lexical aspects influencing metaphor realization in Modern Greek</i>	993
Nina Topintzi & Stuart Davis: <i>Features and Asymmetries of Edge Geminates</i>	1007
Liana Tronci: <i>At the lexicon-syntax interface Ancient Greek constructions with ἔχειν and psychological nouns</i>	1021
Βίλλυ Τσάκωνα: <i>«Δημοκρατία είναι 4 λύκοι και 1 πρόβατο να ψηφίζουν για φαγητό»:Αναλύοντας τα ανέκδοτα για τους/τις πολιτικούς στην οικονομική κρίση</i>	1035
Ειρήνη Τσαμαδοῦ- Jacobberger & Μαρία Ζέρβα: <i>Εκμάθηση ελληνικών στο Πανεπιστήμιο Στρασβούργου: κίνητρα και αναπαραστάσεις</i> ...	1051
Stavroula Tsiplakou & Spyros Armostis: <i>Do dialect variants (mis)behave? Evidence from the Cypriot Greek koine</i>	1065
Αγγελική Τσόκογλου & Σύλα Κλειδή: <i>Συζητώντας τις δομές σε -οντας</i>	1077

Αλεξιάννα Τσότσου:	
<i>Η μεθοδολογική προσέγγιση της εικόνας της Γερμανίας στις ελληνικές εφημερίδες</i>	1095
Anastasia Tzilinis:	
<i>Begründendes Handeln im neugriechischen Wissenschaftlichen Artikel: Die Situierung des eigenen Beitrags im Forschungszusammenhang.....</i>	1109
Κυριακούλα Τζωρτζάτου, Αργύρης Αρχάκης, Άννα Ιορδανίδου & Γιώργος Ι. Ευδόπουλος:	
<i>Στάσεις απέναντι στην ορθογραφία της Κοινής Νέας Ελληνικής: Ζητήματα ερευνητικού σχεδιασμού</i>	1123
Nicole Vassalou, Dimitris Papazachariou & Mark Janse:	
<i>The Vowel System of Mišótika Cappadocian</i>	1139
Marina Vassiliou, Angelos Georgharas, Prokopis Prokopidis & Haris Papageorgiou:	
<i>Co-referring or not co-referring? Answer the question!.....</i>	1155
Jeroen Vis:	
<i>The acquisition of Ancient Greek vocabulary.....</i>	1171
Christos Vlachos:	
<i>Mod(aliti)es of lifting wh-questions.....</i>	1187
Ευαγγελία Βλάχου & Κατερίνα Φραντζή:	
<i>Μελέτη της χρήσης των ποσοδεικτών λίγο-λιγάκι σε κείμενα πολιτικού λόγου</i>	1201
Madeleine Voga:	
<i>Τι μας διδάσκουν τα ρήματα της ΝΕ σχετικά με την επεξεργασία της μορφολογίας.....</i>	1213
Werner Voigt:	
<i>«Σεληνάκι μου λαμπρό, φέγγε μου να περπατώ ...» oder: warum es in dem bekannten Lied nicht so, sondern eben φεγγαράκι heißt und ngr. φεγγάρι</i>	1227
Μαρία Βραχιονίδου:	
<i>Υποκοριστικά επιρρήματα σε νεοελληνικές διαλέκτους και ιδιώματα</i>	1241
Jeroen van de Weijer & Marina Tzakosta:	
<i>The Status of *Complex in Greek.....</i>	1259
Theodoros Xioufis:	
<i>The pattern of the metaphor within metonymy in the figurative language of romantic love in modern Greek.....</i>	1275

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:
Η ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Ανθούλα- Ελευθερία Ανδρεσάκη
anthi_el@hotmail.com

Abstract

Focusing on medical metaphors this paper examines how the economic crisis is presented in the German journalistic discourse. Previous studies of the metaphor THE STATE IS A PATIENT have suggested that the reduction of a country's problem to a disease aims, inter alia, to the presentation of an economic or political tactic as necessary and those who apply it as the specialists. The paper shows that by using medical metaphors, German media present Greece to be facing a problem as serious as a disease, which can not be treated without the doctor's help, that is without the intervention of the Troika.

Λέξεις-κλειδιά: εννοιιακή μεταφορά, λόγος της κρίσης, γερμανικός δημοσιογραφικός λόγος, ιατρική μεταφορά

1. Εισαγωγή

Η χρήση ιατρικών μεταφορών στο λόγο της οικονομικής κρίσης είναι πολύ συχνή, αλλά δεν αποτελεί πρόσφατο φαινόμενο. Ο χαρακτηρισμός μιας χώρας που βιώνει την οικονομική κρίση ως άρρωστο άτομο είναι μια μεταφορά με παλιά καταγωγή. Σύμφωνα με τους Büchmann (1898: 513-514) και Brewer's (2001: 1083-1084) (όπως αναφέρεται στο Musolff, 2003) η μεταφορά αυτή χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά τον 17ο αιώνα, αλλά εξαπλώθηκε κατά το 19^ο αιώνα από έναν χαρακτηρισμό που αποδόθηκε στην αποδυναμωμένη Οθωμανική Αυτοκρατορία. Όπως αναφέρει ο ιστο-

ρικός Temperley (1936: 272), ο τσάρος Νικόλαος Α' της Ρωσίας, σε μια συνομιλία που είχε με τον πρέσβη της Αγγλίας Σέιμουρ, κατά την παραμονή του Κριμαϊκού πολέμου το 1853 χαρακτήρισε την Οθωμανική αυτοκρατορία ως ασθενή, γιατί διαρκώς εισερχόταν υπό τον οικονομικό έλεγχο των Ευρωπαϊκών δυνάμεων και είχε χάσει εδάφη σε μια σειρά από καταστροφικούς πολέμους.

Σχεδόν έναν αιώνα αργότερα, ο δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος, χρησιμοποιεί την ίδια μεταφορά, χαρακτηρίζοντας ομοίως την Ελλάδα, προκειμένου να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα του πραξικοπήματός του. Η Tsakona (2012) παρατηρεί ότι παραλλαγή αυτής της μεταφοράς χρησιμοποιείται σήμερα για την αναφορά στην οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, μετά από τη σύναψη συμφωνίας με το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την ΕΕ.

Στόχος του άρθρου αυτού είναι να εξετάσει πώς κατασκευάζεται γλωσσικά η ελληνική οικονομική κρίση στον γερμανικό δημοσιογραφικό λόγο εστιάζοντας στις μεταφορές που προέρχονται από τον χώρο της ιατρικής. Οι μεταφορές που βρέθηκαν στα σχετικά με την οικονομική κρίση κείμενα αναλύονται με βάση τη θεωρία της εννοιακής μεταφοράς και σχολιάζονται σε σχέση με το περικείμενο.

2. Θεωρητικό υπόβαθρο

Σύμφωνα με τους Lakoff & Johnson (1980:5) η μεταφορά είναι η κατανόηση ενός μη απτού πεδίου Α με όρους ενός απτού πεδίου Β. Το εννοιολογικό πεδίο που θέλουμε να κατανοήσουμε είναι το πεδίο-στόχος (Α), ενώ το απτό εννοιολογικό πεδίο που χρησιμοποιούμε για αυτήν την κατανόηση είναι το πεδίο-πηγή (Β). Η κατανόηση της αφηρημένης έννοιας γίνεται με βάση *συστηματικές αντιστοιχίσεις* (mappings) από τα εννοιολογικά συστατικά του πεδίου-πηγή, που είναι απτά λόγω της καθημερινής μας εμπειρίας, σε εννοιολογικά συστατικά του πεδίου-στόχος (Kövecses 2010:7-8). Στην παρούσα έρευνα αναζητούνται οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις που προέρχονται από το χώρο της ιατρικής και χρησιμοποιούνται σε κείμενα σχετικά με την οικονομική κρίση. Η θεωρία της εννοιακής μεταφοράς θεωρείται κατάλληλη για την έρευνα, γιατί μας δείχνει πώς κατασκευάζεται γλωσσικά η αφηρημένη έννοια της ΚΡΙΣΗΣ στον δημοσιογραφικό λόγο, χρησιμοποιώντας όρους του πιο απτού γνωσιακού πεδίου ΑΣΘΕΝΕΙΑ.

Οι μεταφορές σχετικές με την υγεία ή ασθένεια αποτελούν κοινούς τρόπους με τους οποίους διαπερνώνται θετικές ή αρνητικές αξιολογήσεις στο λόγο. Κοινωνικές οντότητες που αντιμετωπίζουν προβλήματα παρουσιάζονται ως ασθενείς και τα στάδια

των προβλημάτων τους ως στάδια της ασθένειας (Charteris-Black (2004: 149-150)). Η ασθένεια και η υγεία αποτελεί ένα εύκολα προσβάσιμο εννοιολογικό πεδίο για τους δέκτες, εφόσον όλοι έχουμε εμπειρία αυτών των καταστάσεων.

Ανάμεσα σε άλλες, οι μελέτες των Lakoff (1991) και Musolff (2010) έχουν δείξει ότι οι ιατρικές μεταφορές χρησιμοποιούνται από πολιτικούς ηγέτες και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την παρουσίαση μιας οικονομικής ή πολιτικής τακτικής ως αναγκαίας.

Ο Lakoff (1991) μελετά πώς η αμερικανική κυβέρνηση χρησιμοποιεί τις μεταφορές με στόχο να απενοχοποιήσει τον πρώτο πόλεμο στον περσικό κόλπο (2 Αυγούστου 1990- 28 Φεβρουαρίου 1991). Στην ανάλυση του μεταφορικού συστήματος Η ΧΩΡΑ ΩΣ ΑΤΟΜΟ εξηγεί ότι μια χώρα λειτουργεί όπως ένα άτομο, δηλαδή έχει φίλους, εχθρούς, μπορεί να είναι φιλική ή αδίστακτη, δυνατή ή αδύναμη. Η ευημερία της χώρας γίνεται αντιληπτή από οικονομική άποψη. Στο βαθμό που η ευημερία νοείται ως δυνατή οικονομία μια σοβαρή απειλή για την οικονομία μπορεί να θεωρηθεί επικίνδυνη για την υγεία της χώρας. Στη μεταφορά εμπεριέχεται η έννοια του εθνικού συμφέροντος. Όπως είναι προς συμφέρον του ατόμου να είναι υγιές και δυνατό έτσι είναι και προς συμφέρον της χώρας να είναι οικονομικά υγιής και στρατιωτικά δυνατή. Το εθνικό συμφέρον όμως δεν ταυτίζεται πάντα με το συμφέρον κοινωνικών ομάδων ή πολιτών που μπορεί να γίνονται φτωχότεροι όταν αυξάνεται το ΑΕΠ και πιο αδύναμοι όταν ενισχύεται ο στρατός (1991: 2-6). Μια άλλη μεταφορά που αναλύει είναι Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΩΣ ΦΑΡΜΑΚΟ. Ο στρατιωτικός έλεγχος από τον εχθρό θεωρείται ως ένας καρκίνος που μπορεί να εξαπλωθεί. Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις παρουσιάζονται ως φάρμακα που έρχονται να καθαρίσουν τα κατεχόμενα των εχθρών. Οι βομβιστικές επιδρομές απεικονίζονται ως χειρουργικές επεμβάσεις που αφαιρούν οτιδήποτε εξυπηρετεί τους στρατιωτικούς σκοπούς των εχθρών (1991: 4).

Ο Musolff (2010) εξετάζει τον αντίκτυπο της μεταφορικής χρήσης της λέξης *σώμα* στην εννοιοποίηση μιας κοινωνικής ομάδας. Σύμφωνα με τον Χίτλερ, ήδη πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο το γερμανικό έθνος παρουσιάζεται να υποφέρει από μια *ασθένεια* που έχει προκληθεί από το εβραϊκό *δηλητηριώδες αίμα*. Οι Εβραίοι χαρακτηρίζονται ως *παράσιτα*, *δηλητήριο* και *λοιμώδεις βάλκιοι* που διεισδύουν στο κυκλοφορικό του σώματος του έθνους και μπορεί να το οδηγήσουν στον θάνατο. Οι προηγούμενοι πολιτικοί ηγέτες δεν κατάφεραν να *θεραπεύσουν* αυτή την *ασθένεια* γιατί δε γνώριζαν την αιτία της. Ο Χίτλερ παρουσιάζει τον εαυτό του όχι απλώς ως γιατρό, αλλά ως εθνικό θεραπευτή που έχοντας κάνει αυτή τη διάγνωση είναι ο πλέον κατάλληλος για να θεραπεύσει το έθνος του από αυτή την *ασθένεια*, δικαιολογώντας με αυτόν τον τρόπο την εγκληματική του πολιτική. Το πρόβλημα υγείας του σώματος

του γερμανικού έθνους φαίνεται να είναι περίπτωση μιας παγκόσμιας ασθένειας που απειλεί όχι μόνο τους Γερμανούς, αλλά όλα τα έθνη (2010: 36).

Η παρούσα έρευνα δείχνει ότι τα γερμανικά ΜΜΕ χρησιμοποιούν ιατρικές μεταφορές όταν αναφέρονται στην οικονομική κρίση με αποτέλεσμα να παρουσιάζουν τα οικονομικά μέτρα που εφαρμόζονται στην Ελλάδα ως αναγκαία.

3. Δεδομένα και μεθοδολογία

Πηγή των δεδομένων μας είναι ο γερμανικός ραδιοτηλεοπτικός σταθμός Deutsche Welle. Ο σταθμός αυτός εκπέμπει διεθνώς σε 30 γλώσσες στο ραδιόφωνο και σε 4 γλώσσες στην τηλεόραση, ενώ οι ειδήσεις που μεταδίδει είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας του. Τα τηλεοπτικά προγράμματα παράγονται στο Βερολίνο, ενώ η ιστοσελίδα ελέγχεται τόσο από το Βερολίνο όσο και από τη Βόννη. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την έρευνα είναι άρθρα και τίτλοι άρθρων που εκφωνήθηκαν στο ραδιόφωνο και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της.¹ Τα κείμενα στην ιστοσελίδα είναι γραμμένα σε ελληνική γλώσσα, ενώ συνοδεύονται και από το αντίστοιχο ακουστικό υλικό, που εκφωνήθηκε στο ραδιόφωνο.

Μέσα στα κείμενα της Deutsche Welle πολλές φορές σχολιάζονται και τα δημοσιεύματα άλλων γερμανικών περιοδικών ή εφημερίδων όπως το Focus, το Der Spiegel και άλλες (η Westfälische Nachrichten και η Süddeutsche Zeitung) αποτελώντας έμμεση πηγή του γερμανικού δημοσιογραφικού λόγου. Στο πρώτο στάδιο της έρευνας στην μηχανή αναζήτησης της ιστοσελίδας αναζητήθηκαν μεμονωμένες λέξεις που ανήκουν στο πεδίο-πηγή ΑΣΘΕΝΕΙΑ, όπως: *ασθενής, φάρμακο, γιατρός* κ.ά. Η επιλογή των λέξεων προς αναζήτηση έγινε με βάση προηγούμενες έρευνες ιατρικών μεταφορών. Συγκεκριμένα, αναζητήθηκαν οι ιατρικές γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις από την έρευνα του Musolff (2003), οι οποίες προέρχονται από τη βρετανική και τη γερμανική δημοσιογραφική κάλυψη των πολιτικών αποφάσεων και εξελίξεων που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τα αποτελέσματα της αναζήτησης ξεχωρίσαμε τα κείμενα που ανήκουν στο θέμα οικονομία και απορρίψαμε εκείνα που ανήκουν στο θέμα υγεία, επειδή στα τελευταία η χρήση αυτών των λέξεων είναι κυριολεκτική. Τα κείμενα που μελετήθηκαν συνολικά ήταν 13. Εντοπίστηκαν 25 γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις, άλλες στο εσωτερικό των κειμένων και άλλες στους τίτλους τους. Ύστερα προσδιορί-

1 <http://www.dw.de>

σαμε τους μη απτούς όρους που γίνονται κατανοητοί μέσω αυτών των λέξεων και τις μεταφορικές αντιστοιχίσεις στις οποίες συμμετέχουν.

Στο δεύτερο στάδιο πραγματοποιήθηκε αντίστροφη πορεία στην επιλογή των δεδομένων. Επιχειρήθηκε η συγκέντρωση ενός σώματος 50 κειμένων, παίρνοντας δύο τυχαία κείμενα (σχετικά με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα) ανά δύο μήνες, από το αρχείο της Deutsche Welle, από τον Ιούνιο του 2010 μέχρι τον Ιούνιο του 2014. Στη συνέχεια τα κείμενα εξετάστηκαν ένα προς ένα με σκοπό να βρεθούν οι γλωσσικές ιατρικές μεταφορές που χρησιμοποιούνται. Με αυτόν τον τρόπο, σε αντίθεση με πριν, η έρευνα δεν περιορίζεται σε αναζήτηση συγκεκριμένου λεξιλογίου και μπορεί να δώσει διαφορετικά αποτελέσματα, αφού γίνεται ανάγνωση των κειμένων ένα προς ένα για τον εντοπισμό των μεταφορών. Ένα μειονέκτημα αυτής της μεθόδου χειρωνακτικής αναζήτησης μεταφορών είναι ότι περιορίζει το μέγεθος του corpus (Stefanowitsch 2006: 2). Ωστόσο, επειδή στην παρούσα έρευνα η χρονική περίοδος που μελετάται είναι μικρή (2010-2014) μπορεί να εφαρμοστεί.

4. Ανάλυση δεδομένων

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ιατρικές μεταφορές που βρέθηκαν στα κείμενα της Deutsche Welle και ύστερα αναλύονται με βάση τη θεωρία της εννοιακής μεταφοράς.

4.1. Σχολιασμός μεταφορών

Στα παραδείγματα που ακολουθούν ο γερμανικός τύπος παρουσιάζει το ελληνικό κράτος ως ασθενή που βρίσκεται στην εντατική.² Η ασθένεια από την οποία πάσχει το κράτος είναι η οικονομική κρίση, ενώ εκείνοι που έχουν αναλάβει τη θεραπεία του είναι τα μέλη της Τρόικας. Η Τρόικα είναι η επιτροπή που αναλαμβάνει να κάνει το τσεκάπ, δηλαδή να ελέγξει αν εφαρμόζονται τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής.

(1) Δόθηκε λάθος συνταγή στον «έλληνα ασθενή»;

² Τα παραδείγματα διατηρούν την ορθογραφία και τη στίξη του πρωτοτύπου. Τα αποσιωπητικά εντός αγκυλών δεν αποτελούν μέρος του πρωτοτύπου, αλλά δηλώνουν παράλειψη κειμένου, ενώ οι μεταφορές σημειώνονται με πλάγια γραμματοσειρά.

Εδώ και 20 μήνες ο «έλληνας ασθενής» βρίσκεται στην εντατική. Κάθε τρεις μήνες υποβάλλεται από τους «θεράποντες ιατρούς» της Τρόικας σε νέο τσεκάπ για να εξακριβωθεί η κατάσταση της υγείας του.[...] (11/01/2012)

Τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής που επιβάλλονται στην Ελλάδα παρουσιάζονται ως φάρμακα για την εξυγίανση της, δηλαδή για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Όπως γνωρίζουμε τα φάρμακα βελτιώνουν την κατάσταση της υγείας του ανθρώπου, άρα η παρουσίαση από τον γερμανικό τύπο των μέτρων ως φάρμακα θέλει να δείξει ότι αυτά θα ωφελήσουν την Ελλάδα. Η συνταγή που δόθηκε στον ασθενή, δηλαδή τα μέτρα που επέβαλαν στην Ελλάδα για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση χαρακτηρίζονται ως λάθος. Το πρόβλημα δηλαδή, δεν είναι η επιβολή αυτής της οικονομικής τακτικής στην Ελλάδα, αλλά ότι αυτή ήταν λάθος, αφήνοντας έτσι ανοιχτό το ενδεχόμενο να χρειαστεί μια νέα οικονομική τακτική, δηλαδή λήψη πρόσθετων μέτρων.

(2) Λάθος η συνταγή

[...] Γιατί όμως ο ασθενής δεν παρουσιάζει βελτίωση παρά τα «αλλεπάλληλα φάρμακα» που του δόθηκαν; Γιατί, πολύ απλά, η συνταγή ήταν λανθασμένη.[...] Ο γερμανός υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόμπλε ζήτησε από την Αθήνα να επισπεύσει την εξυγίανση των δημοσιονομικών. [...] (11/01/2012)

Τα 12 δις ευρώ παρουσιάζονται ως ανάσα ζωής, δηλαδή βοηθούν για να επανέλθει το κράτος, λίγο πριν από το θάνατο, δηλαδή τη χρεοκοπία. Με αυτές τις μεταφορές τα γερμανικά μέσα παρουσιάζουν τον δανεισμό ως αναγκαστική λύση για την αποφυγή της χρεοκοπίας.

(3) Ανάσα λίγο πριν από το «θάνατο»

[...] Τα 12 δις ευρώ προσφέρουν μιαν ανάσα ζωής. [...] (4/07/2011)

Στα παρακάτω παραδείγματα η Ελλάδα παρουσιάζεται ως ζωντανός οργανισμός. Διαθέτει ένα σύστημα που ρυθμίζει την κυκλοφορία του αίματος στο εσωτερικό του (κυκλοφορικό) και είναι ασθενής. Η θεραπεία της, την οποία έχει αναλάβει η Τρόικα δεν είχε αποτέλεσμα, είτε γιατί η ίδια δεν πέτυχε, είτε γιατί ο ασθενής δεν ήθελε να πει το πικρό χάπι που του δόθηκε. Με αυτές τις μεταφορές ο γερμανικός τύπος θέλει να δείξει ότι είτε τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής ήταν λάθος, είτε οι Έλληνες δεν

προσαρμόστηκαν σε αυτά. Είναι χαρακτηριστική η χρήση της παθητικής σύνταξης στα παραδείγματα (2) και (4): τα «αλλεπάλληλα φάρμακα» / το χάπι δόθηκαν/ε, όπως και τα μέτρα επιβλήθηκαν από άλλους, δηλαδή δεν τα πήρε από μόνος του ο Έλληνας πολίτης, αλλά κάποιος άλλος αποφάσισε για αυτόν. Στο τέταρτο παράδειγμα οι μεταφορές δεν χρησιμοποιούνται από τα ίδια τα γερμανικά μέσα αλλά αποτελούν λόγια του Μπόφινγκερ, τον οποίο όμως χαρακτηρίζουν ως έναν από τους πέντε σοφούς της γερμανικής οικονομίας, δίνοντας έτσι κύρος στα λόγια του.

(4) *Απέτυχε η θεραπεία της Τρόικας ή φταίει ο ασθενής που δεν ήθελε να πει το πικρό χάπι που του δόθηκε*, διερωτάται σε σημερινό του άρθρο στη SZ ο Π. Μπόφινγκερ, ένας εκ των 5 σοφών της γερμανικής οικονομίας. [...] (15/02/2012)

(5) [...] Με πολύ κόπο προσπάθησαν να βελτιώσουν την κατάσταση στη χώρα τους. Εάν δεν έγιναν περισσότερα μέχρι σήμερα, αυτό οφείλεται στη *θεραπεία* που υποτίμησε τους κινδύνους για *το κυκλοφορικό του ασθενούς*. [...] (15/02/2012)

Κατά την επισκόπηση τίτλων της Deutsche Welle σε άρθρα που αφορούν την οικονομική κρίση κυριαρχεί η γλωσσική μεταφορά της οικονομικής κρίσης ως ασθένεια, ενώ η ανάπτυξη της χώρας που χαρακτηρίζεται ως το αντίδοτο στην παγίδα του χρέους, επιτυγχάνεται με *ενέσεις*. Από τα παραδείγματα 6β, 6ε και 6ι συμπεραίνουμε ότι όχι μόνο η Ελλάδα, αλλά και άλλες χώρες της Ευρωζώνης παρουσιάζονται ως ασθενείς (Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Λετονία και Ουγγαρία). Δηλαδή, οι χώρες που βιώνουν ή είναι στα πρόθυρα της οικονομικής κρίσης παρουσιάζονται ως ασθενείς που βρίσκονται στην εντατική και η χρεοκοπία παρουσιάζεται ως θάνατος, ενώ η επίλυση του προβλήματος και η ευκαιρία για ανάπτυξη φαίνεται να μπορεί να επιτυγχάνεται μόνο με εξωτερική βοήθεια, άρα η εξωτερική επέμβαση είναι αναπόφευκτη. Η χρήση των εισαγωγικών σε μεμονωμένες λέξεις στους τίτλους, αλλά και στα παραπάνω παραδείγματα, έχει ως στόχο είτε να δηλώσει άνοδο του επιτονισμού κατά την εκφώνηση των λέξεων (εφόσον οι ειδήσεις πρώτα εκφωνήθηκαν και ύστερα δημοσιεύθηκαν γραπτώς στην ιστοσελίδα), είτε να δείξει ότι αυτές οι λέξεις χρησιμοποιούνται μεταφορικά.

(6) Επισκόπηση τίτλων της Deutsche Welle

α. Η Ελλάδα από την εντατική στην ανάρρωση 22/7/2011

β. Ενέσεις «ανάπτυξης» για 6 «ασθενείς» 3/8/2011

γ. ΕΕ: Αναπτυξιακή «ένεση» στην ελληνική γεωργία 14/12/2011

- δ. Αργός ή γρήγορος θάνατος; 9/8/2012
- ε. Ο Γάλλος «ασθενής» ανησυχεί την Ευρώπη 19/11/2013
- στ. Η ανάπτυξη, το αντίδοτο στην παγίδα του χρέους 10/1/2014
- ζ. Η Ελλάδα παραμένει ασθενής 20/3/2014
- η. Ο ασθενής χρειάζεται ανάπτυξη 12/4/2014
- θ. Ενέσεις ρευστότητας από την ΕΚΤ 5/6/2014
- ι. Ο Ιταλός ασθενής 11/6/2014

4.2. Ανάλυση των μεταφορών

Σύμφωνα με τη θεωρία της εννοιακής μεταφοράς, έτσι όπως διατυπώνεται από τους Lakoff και Johnson (1980) με τη χρήση της μεταφοράς μεταφέρουμε στοιχεία από ένα οικείο εννοιακό πεδίο Β, σε ένα λιγότερο οικείο εννοιακό πεδίο Α με στόχο είτε να το κατανοήσουμε καλύτερα, είτε να κατασκευάσουμε μια πραγματικότητα, κάνοντας παραλληλισμούς μεταξύ των δύο πεδίων. Η Tsakona (2012: 68) παρατηρεί ότι οι μεταφορές που σχετίζονται με την υγεία είναι κατάλληλες για την δημιουργία αξιολογικών πλαισίων. Κάθε είδος ασθένειας συνοδεύεται από αρνητικές εμπειρίες, ενώ η ανάρρωση και η επανάκτηση της υγείας θεωρείται αντικειμενικά ως κάτι θετικό.

Οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις που σχολιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα ανάγονται στις παρακάτω εννοιακές μεταφορές:

Οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις *ανάσα ζωής*, *θάνατος* και *κυκλοφορικό* ανήκουν στο εννοιακό πεδίο πηγή ΖΩΝΤΑΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ. Ένας ζωντανός οργανισμός

α.	Η ΧΩΡΑ	ΕΙΝΑΙ	ΖΩΝΤΑΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΓΕΙΑΣ
	πεδίο-στόχος (Α)		πεδίο-πηγή (Β)

διαθέτει ένα σύστημα που ρυθμίζει την κυκλοφορία του αίματος στο εσωτερικό του (κυκλοφορικό), γεννιέται, ζει, πεθαίνει. Η χώρα παρουσιάζεται να έχει αυτά τα χαρακτηριστικά, άρα να είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Η οικονομική κατάσταση για μια χώρα είναι ότι είναι για τον οργανισμό η κατάσταση της υγείας του. Η οικονομική ευημερία είναι υγεία ενώ η οικονομική κρίση είναι ασθένεια.

Η ασθένεια προκαλεί αδυναμία στο άτομο, το καθιστά ανήμπορο και απαιτεί θεραπεία από κάποιον ειδικό ιατρό. Οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις *ασθενής*, *υγεία*,

β.	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ	ΕΙΝΑΙ	ΑΣΘΕΝΕΙΑ
	ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ		ΘΑΝΑΤΟΣ
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΡΑ		ΦΑΡΜΑΚΑ
	πεδίο-στόχος (Α)		πεδίο-πηγή (Β)

συνταγή, θεραπεία, χάπι, ανάρρωση, αντίδοτο, εντατική ανήκουν στο εννοιακό πεδίο ΑΣΘΕΝΕΙΑ. Στα κείμενα οι δημοσιογράφοι αναφέρονται στην οικονομική κρίση χρησιμοποιώντας όρους του πεδίου ΑΣΘΕΝΕΙΑ. Συγκεκριμένα, οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις *συνταγή, θεραπεία, χάπι, αντίδοτο* ανήκουν στο πεδίο πηγή ΦΑΡΜΑΚΑ που αποτελεί υποκατηγορία του πεδίου πηγή ΑΣΘΕΝΕΙΑ. Τα φάρμακα βελτιώνουν την κατάσταση της υγείας μας και μας κάνουν να αισθανόμαστε καλύτερα. Οι δημοσιογράφοι χρησιμοποιούν λεξιλόγιο που ανήκει στο πεδίο πηγή ΦΑΡΜΑΚΑ για να αναφερθούν στα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής. Αφού τα φάρμακα μας κάνουν καλό, έτσι και τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής μακροπρόθεσμα θα ωφεληθούν τους πολίτες. Το σενάριο του ανθρώπινου σώματος που πάσχει από μια ασθένεια χαρτογραφείται πλήρως στον τομέα στόχο, δημιουργώντας στον αποδέκτη την εντύπωση ότι απαιτείται μια θεραπεία για την αντιμετώπιση της ασθένειας. Εάν κάποιος αποδέχεται ότι η χώρα είναι ανθρώπινο σώμα τότε αυτόματα αποδέχεται ότι μπορεί να *αρρωσταίνει* και έτσι η ανάγκη να βρεθεί μια *θεραπεία* είναι αδιαμφισβήτητη. Το σενάριο αυτό αποτελεί δικαιολογία για τα οικονομικά μέτρα που επιβάλλονται στην Ελλάδα. Οι δέκτες αποδέχονται έτσι σιωπηρά τα οικονομικά μέτρα, εφόσον αυτά είναι αναγκαία για την επίτευξη της θεραπείας.

Η Tsakona (2012: 82) επισημαίνει ότι η μεταφορά Η ΧΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΑΣΘΕΝΗΣ ΣΕ ΓΥΨΟ χρησιμοποιείται με διαφορετική οπτική από αυτούς που τη βιώνουν και από αυτούς που τη σχολιάζουν. Οι οικονομικοί αναλυτές χρησιμοποιούν εκφράσεις που ανήκουν σε αυτήν τη μεταφορά με θετική στάση, γιατί θεωρούν ότι τα μέτρα είναι ευεργετικά για την επίλυση των οικονομικής κρίσης, ενώ οι Έλληνες ομιλητές που βιώνουν τις περικοπές μισθών και συντάξεων, τις απολύσεις και την ανεργία λόγω των μέτρων, δεν μπορούν να τα βλέπουν ως ευεργετικά, άρα χρησιμοποιούν ανάλογες εκφράσεις με αρνητική έννοια. Οι γλωσσικές μεταφορικές εκφράσεις που ανάγονται στην εννοιακή μεταφορά Η ΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑ χρησιμοποιούνται εδώ από τους δημοσιογράφους των γερμανικών ΜΜΕ για να πείσουν τους αποδέκτες για την αναγκαιότητα της λήψης μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, αφού αυτά θα λειτουργήσουν θετικά στην κρίση.

4.3. Αντίστροφη αναζήτηση των ιατρικών μεταφορών

Στο δεύτερο στάδιο της έρευνας ακολουθήθηκε αντίστροφη πορεία στην αναζήτηση των ιατρικών μεταφορών. Μετρήθηκαν οι ιατρικές γλωσσικές μεταφορές που βρέθηκαν ανά δύο μήνες από τον Ιούνιο του 2010 μέχρι τον Ιούνιο του 2014.

Το 2010 που είναι και ο πρώτος χρόνος που η Ελλάδα μπήκε στο μηχανισμό χρηματοδότησης θα περιμέναμε να υπάρχουν αρκετά κείμενα που να σχολιάζουν την οικονομική κρίση. Ωστόσο, στην ιστοσελίδα της Deutsche Welle δεν βρέθηκαν κείμενα από τον Αύγουστο του 2010 ως τον Φεβρουάριο του 2011. Ίσως να μην έχουν αναρτηθεί. Τον Ιούνιο του 2010 βρέθηκε μόνο η μεταφορά της *εξυγίανσης* των δημοσιονομικών η οποία επαναλαμβάνεται στο κείμενο. Αυτό δε σημαίνει ότι η οικονομική κρίση δε σχολιαζόταν στα υπόλοιπα ΜΜΕ. Το πρώτο εξάμηνο του 2011 παρατηρούνται μεταφορές όπως η *διάσωση* που δεν είναι ιατρική, αλλά παραπέμπει σε γεγονότα καταστροφής. Το δεύτερο εξάμηνο του 2011 εμφανίζονται για πρώτη φορά οι μεταφορές που προέρχονται αμιγώς από το χώρο της ιατρικής όπως: *ενέσεις ανάπτυξης, ορός, έξι ασθενείς, τα ευρωμόλογα είναι το μαγικό φάρμακο ή μόνον ο επίδεσμος, ανάσα, αναπτυξιακή ένωση*. Το 2012 είναι το έτος με τη μεγαλύτερη εμφάνιση ιατρικών μεταφορών. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν οι μεταφορές: *η θεραπεία της Τρόικας, ο ασθενής δεν ήθελε να πει το πικρό χάπι που του δόθηκε, η θεραπεία που υποτίμησε τους κινδύνους για το κυκλοφορικό του ασθενούς, μια επείγουσα χειρουργική επέμβαση προκειμένου να αναπνεύσει ο ασθενής, κίνδυνος να πεθάνει από ασφυξία, πλήρη ανάρρωση του ασθενούς, ο Έλληνας ασθενής κείται στο κρεβάτι του πόνου και βογκάει από τους πόνους, οι γιατροί, που δεν είναι άλλοι από την τρόικα της ΕΕ, του ΔΝΤ και της ΕΚΤ, πιάνουν κάθε τόσο τον σφυγμό του ασθενούς, πόσο θα αντέξει ο ασθενής, ιατρική ομάδα, φαρμακευτική αγωγή, η αγωγή σκοτώνει τον ασθενή, η ζωή του ασθενούς απειλείται, χορήγηση των ίδιων φαρμάκων, οξυγόνο οι τραπεζικές πιστώσεις, ενέσεις ρευστού, ασφυξία στην αγορά το πικρό φάρμακο, τελειώνει το οξυγόνο, λάθος διάγνωση, η θεραπεία του Ρέσλερ, ενέσεις ρευστότητας, ανάσα δύο ετών, μια ανάσα στο χρέος*. Το 2013 παρατηρείται συχνή χρήση της μεταφοράς *ενέσεις ρευστότητας* και ασθενής. Η δεύτερη μεταφορά κυριαρχεί και κατά το 2014.

Η αντίστροφη αναζήτηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη των ιατρικών γλωσσικών μεταφορών αυτή τη φορά σε τυχαίο και συστηματικό δείγμα των κειμένων της Deutsche Welle.

5. Συμπεράσματα

Στο παρόν άρθρο μελετήθηκαν οι ιατρικές μεταφορές που εντοπίζονται στις ειδήσεις του γερμανικού ραδιοτηλεοπτικού σταθμού Deutsche Welle.

Οι δημοσιογράφοι της Deutsche Welle αναφέρονται στην οικονομική κρίση χρησιμοποιώντας ένα πλήθος γλωσσικών μεταφορικών εκφράσεων που προέρχονται από τον χώρο της ιατρικής. Με τη χρήση αυτών των μεταφορών δημιουργούνται αντιστοιχίσεις στους δέκτες από το οικείο μέσω της καθημερινής εμπειρίας γνωσιακό πεδίο ΑΣΘΕΝΕΙΑ στο μη απτό πεδίο ΚΡΙΣΗ. Σύμφωνα με τους Bickes et al. (2014: 117) η Ελλάδα παρουσιάζεται συχνά στα ΜΜΕ ως η αιτία της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Τα ΜΜΕ χρησιμοποιώντας τη μεταφορά Η ΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑ προβάλλουν την απειλή ότι ένα Grexit θα μπορούσε να προκαλέσει μια σειρά από αλυσιδωτές επιπτώσεις, γεγονός που καθιστά την Ελλάδα, όχι μόνο χώρα προέλευσης της ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης, αλλά και της πιθανής κατάρρευσης του ενιαίου νομίσματος. Με τη χρήση ιατρικών μεταφορών το οικονομικό πρόβλημα της Ελλάδας παρουσιάζεται τόσο σοβαρό όσο μια ασθένεια και η λήψη και η εφαρμογή των μέτρων παρουσιάζεται αναγκαία, έτσι ώστε να μη χρεοκοπήσει η Ελλάδα.

Βιβλιογραφία

- Bickes, Hans, Otten Tina, and Laura Chelsea Weymann. 2014. "The Greek Financial Crisis: Discourses of Difference or Solidarity?" Στο Henk Onk, Gitsa Kontogiannopoulou-Polydorides, Dirk Lange, Yiouli Papadiamantaki (επιμ.), *Young Europeans in an Era of Crises: Citizenship Education in a New Perspective*, *Journal of Social Science Education* 13(3): 113–122. Accessed July 7, 2016. doi: 10.4119/UNIBI/jsse-v13-i3-1360.
<http://www.jsse.org/index.php/jsse/article/view/1360/1416>.
- Charteris-Black, Jonathan. 2004. *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Basingstoke and New York, Palgrave Macmillan.
- Kövecses, Zoltán. 2010. *Metaphor: A Practical Introduction*. New York: Oxford University Press.
- Lakoff, George. 1991. "Metaphor and War: The Metaphor System Used to Justify War

in the Gulf.” http://lists.village.virginia.edu/sixties/HTML_docs/Textsl

- Lakoff, George, and Mark Johnson. 1980. *Metaphors we Live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Musolff, Andreas. 2003. “Metaphor Corpora and Corporeal Metaphors.” Paper presented at the interdisciplinary workshop on corpus-based approaches to figurative language, Lancaster: Lancaster University, March 3.
- Musolff, Andreas. 2010. *Metaphor, Nation and the Holocaust: The Concept of the Body Politic*. London/NewYork: Routledge.
- Stefanowitsch, Anatol. 2006. “Corpus-based Approaches to Metaphor and Metonymy.” Στο *Corpus-based Approaches to Metaphor and Metonymy*, edited by Anatol Stefanowitsch, and Stefan Gries, 1–16. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Temperley, Harold. 1936. *England and the Near East*. London: Longmans, Green and Co.
- Tsakona, Villy. 2012. “The Greek State and the Plaster Cast. From the Greek Military Junta of 21 April 1967 to the IMF and EU’s Rescue Mechanism.” *Metaphor and the Social World 2*: 61–85. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.